ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជា

ក្រមមរតក

ឆ្នាំ១៨៩១

ទាញយកពីគេហទំព័រ http://kh-cheyrithy.blogspot.com/

បណ្ណាល័យច្បាប់-Law Library

www.facebook.com/lawslibraries

ថតចម្លង
បណ្ណសារដ្ឋានជាតិ

បណ្ណាល័យស្នាក់ជាតិ
ថ្ងៃទី 30 ខែ 5 ឆ្នាំ ២០០៦

ក្រមមរដក

ព្រះបាទសំម្តេច ព្រះនរោត្តម បរមរាមទេវាវតារណ៍

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

ជាអំម្ចាសជីវិត្រលើថ្បូង

ប្រោសឲ្យបោះពុម្ភ៍ច្បាបនេះ ក្នុងរោងពុម្ភ៍ ប្រូតិកត្វរ៉ា

ក្នុងក្រុងភ្នំពេញនៅថ្ងៃសៅ១កើតខែជេស្ឋចុល្លស័ក្ករាជ

១២៥៣ ឆ្នាំមថោះន៍ឰ្យត្រត្រីស័ក្ក ៣២ ០៩–

9 Mai 1891

Document École française d'Extrême-Orient
Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge
(EFEO-FEMC)
2006

បណ្ណាល័យជាតិ
ថ្ងៃទី 30 ខែ 6 ឆ្នាំ 2006

ក្រមមរដក

ព្រះបាទសំម្តេច ព្រះនរោត្តម បរមរាមទេវាវតាណ៍

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

ជាអំម្ចាសជីវិត្រលើថ្បូង

ប្រោសឲ្យបោះពុម្ភច្បាបនេះ ក្នុងរោងពុម្ភ ប្រូតិកត្វារ៉

ក្នុងក្រុងភ្នំពេញនៅថ្ងៃសៅ១កើតខែជេស្ឋចុល្លស័ក្ករាជ

១២៥៣ ឆ្នាំថោះន៍ឧ្យត្រត្រីសក្ស [៣២]

---

9 Mai 1891

Document École française d'Extrême-Orient
Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge
(EFEO-FEMC)
2006

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រមមរតក

ព្រះបាទសំម្តេច ព្រះនរោត្តំម បរំមរាមទេវាវតាណ៍

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

ជាអំម្ចាសជីវិត្រលើថ្បូង

ប្រោសឲ្យបោះពុម្ភ៍ច្បាបនេះ ក្នុងរោងពុម្ភ៍ ប្រតិកត្តា

ក្នុងក្រុងភ្នំពេញនៅថ្ងៃសៅ១កើតខែជេស្ឋបុល្សស័ក្ខរាជ

១២៥៣ ឆ្នាំមថោះន៍ឰ្យត្រត្រីសក្ស ៣២ ០៩-

---

9 Mai 1891

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រំមមរដក់ -១-

๏ សព្ទមសគុ ១៧៣៨ ....សំវច្ឆរៈ ....

....

.... ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី ជាអំម្ចាស់ជីវិតលើត្បូង............មហា ....

....

... ដោយឧត្ត ....

...........ទើព្ធឪកញ៉ា..

..........យកសេចក្តីក្រាព្ធបង្គំមទូល............................

...................ឪកញ៉ា ពិភិគ្ខ ....កិច្ចកាំម

....របស់មាននៅ តែនឹងទ្រង់ព្រះ......ឲ្យកែ...........បិតាមាត្តាបុត្តភរិយា ញាត្តិសាលោហិត............................

.... ក៏មាននៅក្រស្នួង..........................

................ដោយព្រះរាជក្រិត្តិការ.............. ព្រះបាទសំម្តេច

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រំមមរដក -២-

ព្រះបរំមនាដ្ឋ បរំមបពិត្យ៍ជាអំម្ចាសជីវិត្រលើថ្បូង មានព្រះបរំម
រាជ៩ង្ការ នៅព្រះបន់ទូលបរំមនាដ្ឋ ត្រាសថាឯលក្ខណៈនឹងចែក
ទ្រាព្យ៍មរដកនោះ ហាមដើមថាបើរាស្ត៍ នៅរួមរកស៊ីផងគ្នារជា
ប្ដីយប្រពន្ធ៌ មានទ្រាព្យ៏របស់តែឥតកូន ហើប្ដីយស្លាប់ទៅនៅ
តែប្រពន្ធ៌ក្ដី ប្រពន្ធ៌ស្លាប់ទៅនៅតែប្ដីយក្ដី ច្បាបថា៩្យទុក្ខទ្រាព្យ៍
នោះជាទ្រាព្យ៍អា ៩្យយកមកចែកជាល្ហួង ទោះឃើញពុំគួរនឹង
ធម៌្ម កាលរាជសំម្បត្ដ៏ សំម្ដេចព្រះជៃបេស្ដារបរីសុរិន ស្ដេច់
បានស្ដានភីភុបហើ ទ្រង៩្យជុំរាះកាត់បោល នោះឃើញសំគួរ
ដោ្យធម៌្ម តែអំណើសតំមក កំម្មុស្ស៍ពាលរើរើសយកច្បាបនោះ
មកប្រើរទៀត ទើព្វមានព្រះបរំមរាជ៩ង្ការ នៅព្រះបនទូលបរំម
នាដ្ឋត្រាសលើថ្បូង ព្រះសន្ធូររេច្ចណា ថាបើបានជុំរាះព្រះរាជកុំ
ណាត្ឋ់បទ់ព្រះអ័យ្យការរួចហើ ៩្យប៏ម៉្វលច្បាបបាសនោះមកកប់
សន្ធប់ចោល ៩្យអស់កុំ៩្យមានប្រើរតំទៅ'ទៀត ឯលក្ខ័ណៈនឹង

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រុំមមរដក់ -៣-

ចែកទ្រាព្យមរដកនោះ ឲ្យចែកដោយព្រះរាជក្រឹត្តិការនេះ ៕ ៚

◎ មាត្រា១ មានព្រះរាជបញ្ញត្តិ៍ទុក្ខថា បើនឹងយកទ្រាព្យអ្នកមរណៈ
ភាព្យជាមរដក់នោះ ឲ្យយកតែពីអ្នកមានបន្តារសក្ខតិ៍ ១ពាន់ឡើង
ទៅដល់១០ពាន់ នឹងរាស្ត្រដែលផុត្របុត្តស្លាបឥតកូនចៅ ទោះ
មុន្ត្រីយស្លាប់តែប្រពន្ធ ៗនោះពុំបានប្រោស់ព្រះរាជទានក្តី ទោះរាស្ត្រ
នឹងរាស្ត្រស្លាប់តែប្រពន្ធនៅប្ដីយក្ដី ស្លាបប្ដីយនៅតែប្រពន្ធក្ដី ៖
កុំឲ្យយកទ្រាព្យនោះមកចែករំលែកជាមរដក់ឡើយ បើចៅក្រស្ទួង
ណាធ្វើល្មើសលើសព្រះរាជបញ្ញត្តិ៍នេះ ពីភាក្យារដោយស័ត្យ៌ឲ្យ
ត្រូវទោសដោយព្រះរាជក្រឹត្តិការនេះ ៕ៈ ៚

◎ មាត្រា២ ទោះអ្នកមរណៈភាព្យ នោះមានបន្តារស័ក្ខតិ៍១
ពាន់ឡើងទៅដល់១០ពាន់ នោះបើចៅក្រស្ទួងនឹងចែកទ្រាព្យ
មរដក់ជាចំណែកឲ្យដល់ មាត្តា/បីតា បុតភរិយាញាត្តិការ នោះឲ្យ
គួរសំដោយនៅ បាន/ពុំបាន ទីទួលរាជ្ការ នឹង មាន/គ្មាន បំណោចបំណាន

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

នឹងអ្នកដែល មាន/ពុំមាន ឲ្យថ្នាំមច្ចាំមទ្រាំមជំម្ងឺរលើកខ្មោចស្រោច
ផ្តឹង នឹងញាត្តិជិតឆ្ងាយក្លួនចៅ ក្នុង/ក្រៅ តាមព្រះរាជកុំណត់នេះ
៙ មាត្រា៣ បើអ្នកមរណៈភាព្យ៍ នោះគ្មានបំណោចបំណានក្នុង
រាជ្ជការ ឲ្យធ្វើ.............ទាំងភ័ទ្យា បើអ្នកដែលមរណៈភាព្យ៍នោះ
មានបំណោចក្នុងរាជ្ជការ តែគ្មានបំណានក្នុំងរាជ្ជការក្តី .....
ក្នុំងរាជ្ជការ បំណាន់ក្នុងរាជ្ជការក្តី នោះឲ្យធ្វើ................
.... បើអ្នកដែលមរណៈភាព្យ៍នោះ មាន...............
ក្នុងរាជ្ជការ .....ឲ្យធ្វើមរដកនឹងភ័ទ្យាឡើយ ឲ្យចែករំលែកឲ្យ
មាត្តាបីតា បុត្តភរិយាញាត៌សាលោហិត្ត ក្បួចៅ នៅអ្នកដែលបាន
ឲ្យថ្នាំមច្ចាំមជុំម្ងឺរលើកខ្មោចស្រោចផ្តឹង ដោយព្រះរាជក្រិត្តិការ ។៙
៙ មាត្រា៤ បើអ្នកមរណៈភាព្យ៍នោះ មានបំណោចបំណាន ក្នុងរាជ្ជការ
តែគ្មានមាត្តាបីតា បុត្តភរិយា ឲ្យ... នឹងភទ្យានោះ ....
សន្តានដែលមាននៅ ហែតុលោកថាអ្នកមាន បំណោច/បំណាន ក្នុងរាជ្ជការ

ចតចម្លង
បណ្ណសារដ្ឋានជាតិ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

នោះឲ្យ... ៕ ៚

៙ មាត្រា៥ ទោះអ្នកមរណៈភាព្យនោះ មុននឹងស្លាប់បានយកទ្រាព្យ
.........................ផ្ញើរក្នុង............. សេមាឯណាក្តី ផ្ញើរ
......................ទិសថ្វាទៅ ព្រះស្រីរត្តណាត្រៃក្តី ឬឲ្យញាត្តិការ
.... ប្ចាំមដេច់ឲ្យទៅ.......ក្តី ពីភាក្សាដោយស័ត្យ នោះទ្រាព្យ
...........ក្រស្ទួងឬញាត្តិការ ក៏នឹងយក................ភ័ទ្យាវិញ
.... ៕ ៚

៙ មាត្រា៦ ទោះសែណា បុត្តីមន្ត្រីមុក្ខលុភយុន ....ឲកញ្ញា
.... យុនមីនព័ន្ធ ឲ្យអ្នក តំមានបន្តារស័ក្ខ...................
.... អាយុស្មគួរនឹងឲ្យបាន ហើយអ្នកដែលមាន...........
.............មានសំប័ត្តទ្រាព្យ ឥត/មាន វិញ្ញាណ ....
.... ក្តី បានដោយធ្វើការរំបរំរក្សីក្តី ហើយអ្នកមានទ្រាព្យនោះ
.... ភរិយាបុត្រ្តាបុន្ត្រី ..... អ្នក........................

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

បំណាានក្នុងការ ពីភាក្សារគួរជាចែកបាន ឲ្យបីម្ងួលយក
ទ្រាព្យ៍ទាំងនោះមកចែកដោ្យព្រះរាជក្រិតិការនេះ ។ ០៩-

១ មាត្រា៧ ឯនឹងចែកមរដកភ័ទ្យា អ្នកគ្មានបំណោចបំណាាន
នោះ ឲ្យយកគ្រឿងសព្វស័ត្រាអាវុធទាំងអស់ នឹងគ្រឿងឥសីរ
យស្ន៍ គឺអង្រឹងស្នែងគ្រៃសែង ទីកោរទិសប្រអប់ស្លារ ស្បែក
ជើងសព្វធុនតាំងយូវឆាត់ តូច/ធំម កនថោរស្ពោះថង់រង ឲ្យគ្រុប្ក
តែម្ស្យប្រដាបសំរ៉ាប់ស៊ុទ្បើងគាល់ នឹងដំរី្យ១សេះ១ទូក់កុំរោល
ទៅកាម១ របសទាំងនេះហៅភ័ទ្យា ឲ្យយកចូលព្រះឃ្លាំងល្ងួង
សលពីនោះបើអ្នកមរណៈភាព្យ៍ មានជុំពាក់បំណុលគេ្យ៍ ឲ្យទូវ
ទាត់ផាតសងបំណុលគេ្យ៍រួចហើ្យ នៅ'សល់ពីសងបំណុលគេ្យ៍ ៖
សិម ឲ្យបីម្ងូលទ្រាព្យ៍ទាំងនោះ គិតថ្លៃចែកជា៨ភាគ្យ៍ ១ភាគ្យ៍
យកចូលព្រះឃ្លាំងល្ងួង ១ភាគ្យ៍ឲ្យបានទៅ'មាត្តាបីតា ១ភាគ្យ៍ឲ្យ
បានទៅ'ភរិយា ១ភាគ្យ៍ឲ្យបានទៅ'កូនចៅផៅសន្តាន ១ភាគ្យ៍ដែល

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

បានឲ្យថ្នាំមចាំមជំម្ងឺរ លើកខ្មោចស្រោចឆ្អឹងអ្នកដែលស្លាប់នោះឯង ៕

៙ មាត្រា៨ ទោះអ្នកមរណៈភាព្យនោះគ្មានបិតា មានតែមាត្តា ភាគ្យ ឲ្យបានមាត្តាទាំងអស់ បើគ្មានមាត្តា មានតែបិតា ភាគ្យនោះឲ្យបាន បិតាទាំងអស់ បើបិតាមាត្តាលែងគ្នា ឲ្យបានម្នាកម្ប្យភាគ្យ បើគ្មាន មាត្តាបិតា ឲ្យចែកតែ៣ភាគ្យ ជាភាគ្យ ព្រះឃ្លាំង/ភរិយារ ភាគ្យកូន ចៅផៅសន្តាន បើអ្នកមរណៈភាព្យនោះគ្មានភរិយា មាន្តែរកូនចៅ ផៅសន្តាន ឲ្យចែកជា២ភាគ្យ ១ភាគ្យឲ្យយកចូលព្រះឃ្លាំងលួង ៖ ១ភាគ្យឲ្យបានទៅកូនចៅផៅសន្តាន ៖ ៚

៙ មាត្រា៩ ទោះអ្នកមរណៈភាព្យនោះគ្មាន មាត្តាបិតា/បុត្រភរិយា មានតែ ចៅផៅសន្តាន ឲ្យចែកជា៣ភាគ្យ ២ភាគ្យឲ្យយកចូលព្រះឃ្លាំង លួង ១ភាគ្យឲ្យបានទៅចៅផៅសន្តាន តែដែលបានឲ្យថ្នាំមចាំមជុំម្ងឺរ លើកខ្មោចស្រោចឆ្អឹង បើមានតែចៅផៅសន្តាន តែពុំបានឲ្យថ្នាំម ចាំមជុំម្ងឺរលើកខ្មោចស្រោចឆ្អឹង គ្មានចៅផៅសន្តាននោះក្តី ឲ្យចៅ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រស្នួងយកទ្រាព្យមរដក់នោះ ផាត់សងបំណុលគេ្យ ឬឲ្យ..........
ទៅម្ចាស់របស់ ជុំពាកតិចឲ្យបានតិច ជំពាកច្រើន.................
សល់ពីសងបំណុលគេ្យប៉ុន្មាន ឲ្យយកចូលជាព្រះឃ្លាំងលួងទាំងអស់
ហេតុលោកថារកស៊ីបាន ក្នុងបំណោច់ផែនដីលោក ៖ ៙

◎ មាត្រា១០ ទោះអ្នកមានបន្តារស័ក្តិ តល់........ មរណៈ
ភាព្យ ទោះមានភរិយាដែល សុំមដន្តឹង..........................
ភរិយាដែលព្រះមហាក្រស័ត្រ ទ្រង់ព្រះករុណាប្រោស់ ព្រះរាជ
ទានជារង្វានក្តី មានភរិយាដែលក្រាព្វបង្គំមទូលសុំហើ្យទ្រង់
ព្រះមេតាប្រោស់ព្រះរាជទានក្តី មាននានាភរិយាក្តី ភរិយា ...
បុន្យ ដោ្យចីត្រប្រតិពន្ធ៌យកគ្នារក្តី បើភរិយាទាំង៨ជុំពូកនេះ
គ្មានទៅរកស៊ីផងគ្នារ តាំង............. ហេ៊្យភរិយា
ទាំងអស់នោះបានឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជំម្ងឺរ បិតមាត្តត្រឡប់ភ្នែកលើក
ខ្មោចស្រោចរ្តឹង នោះឲ្យចែកចំណែកតូច ភរិយាដែលប្រោស

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ព្រះរាជទានជារង្វាន ដោយមានបំណោចបំណានក្នុងរាជការ ឲ្យបាន៣
ភាគ្យ១ចំហៀង ឯភរិយាដែលសុំមជន្តឹងមានខាន្ទុំស្លារបី ឲ្យបានតែ
៣ភាគ្យ ឯភរិយាដែលក្រាព្យបង្គំមទូលសុំ ហៀទ្រូងប្រោសព្រះរាជ
ទាន នឹងនានាភរិយា ឲ្យបានម្នាក២ភាគ្យ១ចំហៀងម្នាកស្មើរ
គ្នារ ៖ ៚

◎ មាត្រា១១ បើភរិយាទាំង៨ជុំពូកនេះ នៅផងគ្នារពី៣
ខួបចុះមក បានឲ្យថ្នាំមច្ចាំមជុំម្ជីរបិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែក លើកខ្មោ
ចស្រោចផ្ដឹងប្ដីយនោះ ភរិយាដែល ព្រះរាជទាន/សុំមជន្តឹង ឲ្យបានទ្រាព្យម្នាក់
៣ភាគ្យស្មើរគ្នារ ឯ១ភាគ្យដែលសល់នោះ ឲ្យបែងរៀថែម
ឲ្យទៅភរិយាដែល ក្រាពបង្គំមទូលសុំមព្រះរាជទាន នឹងធានាភរិ
យាឲ្យស្មើរគ្នារ បើភរិយាទាំង៨ជុំពូកនេះ កាលប្ដីយឈឺរពុំបាន
នៅ ឲ្យថ្នាំមច្ចាំមជុំម្ជីរបិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែក លើកខ្មោចស្រោច
ផ្ដឹង កុំឲ្យបានចំណែកមរដកឡើយ បើកាលប្ដីយឈឺរនៅឲ្យ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ថ្នាំមចាំមជុំម្ទីរបិតមាតត្រឡប់ភ្នែក លើកខ្មោចស្រោចផ្អឹងខ្លះពុំ ៈ
បាននៅខ្លះ ឲ្យបានចំណែកទៅតែភរិយាដែលនៅនោះឯង ឯភរិ
យាដែលពុំបាននៅនោះកុំឲ្យបានឡើយ ឲ្យយកចំណែកដែលខាន
ឲ្យនោះ១ភាគ្យ វៀរវ្យថែមទៅលើរចំណែកភរិយាដែលនៅ១ភាគ្យ
ឲ្យយកជាល្អង ៕ៈ ៚

◎ មាត្រា១៧ ទោះភរិយាទាំង៨ជុំពូកនេះ ខ្លះបានទៅឲ្យថ្នាំម
ចាំមជុំម្ទីរបិតមាតត្រឡប់ភ្នែក លើកខ្មោចស្រោចផ្អឹង ខ្លះពុំបាន
នៅឲ្យថ្នាំមចាំមជុំម្ទីរបិតមាតត្រឡប់ភ្នែក បានតែកាន់ទុក្ខលើក
ខ្មោចស្រោចផ្អឹង ពីភាក្សារដៀស័ត្យឃើញថាខ្ចឹមរឹអេមប្ដីយក្ដី
ទៅនៅឆ្ងាយដឹងហៀកន្តិយប្រង្សើពុំមកក្ដី លោកថាស្រីនោះឥតសប្ប
រស់នឹងប្ដីយ ឲ្យបានតែចំណែកតែពាក់កន្ដាលភាគ្យ ឯភាគ្យ
ពាក់កន្ដាល ឲ្យវៀរវ្យថែមទៅលើចំណែកភរិយា ដែលឲ្យថ្នាំមទ្រាំម
ជុំម្ទីរបិតមាតត្រឡប់ភ្នែកឲ្យប្ដីយ ៕ៈ ៚

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រំមមរដក់ -១១-

៙ មាត្រា១៣ ទោះភរិយាទាំង៤ជំពូកនេះ កាលប្តីយឈឺរបាន ឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ជីរបិតមាត់ត្រឡប់ភ្អែក តែពុំបានលើកខ្ទោចស្រោចផ្អឹង ពីភាក្សារដោយស័ត្យលោកថាស្រីនោះពុំដឹងគុណប្តីយ ឲ្យបែងចំណែកដែលគាប្បីបាននោះជា៣ភាគ្យ ឲ្យបានតែ២ភាគ្យ យកម្ឋភាគ្យមកវែ្បរព្យថែម ទៅលើចំណែកភរិយាដែលបានឲ្យថ្នាំមចាំមបិតមាត់ត្រឡប់ភ្អែក ហើយបានទាំងលើកខ្ទោចស្រោចផ្អឹងនោះឯង ៕ ៚

៙ មាត្រា១៤ ឯលក្ខ័ណៈនឹងចែកចំណែកមរដក់ ឲ្យដលភរិយាទាំង៤ជំពូកនោះ បើខ្លះ បាន/ពុំបាន ទ៏ទួលធ្វើរាជ្ការ ឲ្យចែកដោយព្រះរាជក្រិត្តិការនេះ ភរិយាដែលព្រះរាជទានជារង្វាន់ បើបានទ៏ទួលរាជ្ការ ឲ្យបានចំណែក៤ភាគ្យ ភរិយាដែលសុំមដន្តឹង ឲ្យបានតែ៣ភាគ្យ ភរិយាទូលសុំ/នានាភរិយា ឲ្យបានតែ ២/១ ភាគ្យម្នាក ៕

៙ មាត្រា១៥ បើភរិយាដែលទ្រង់ព្រះរាជទាន ពុំបានទ៏ទួលរាជ្ការ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ភរិយាដែលសុំជន្លឹងបានទ័ទ្ទួលរាជ្ការ ឲ្យបានចំណែកស្មើរគ្នារ ។៖

๏ មាត្រា១៦ បើភរិយា ព្រះរាជទាន/សុំមជន្លឹង ពុំបានទ័ទ្ទួលរាជ្ការ ភរិយាដែលសុំមព្រះរាជទាននឹងនានាភរិយា បានទ័ទ្ទួលរាជ្ការ នោះភរិយាដែលព្រះរាជទាន/សុំមជន្លឹង ឲ្យបានទ្រាព្យតាមចំណែកដើម ឯភរិយាដែលសុំមព្រះរាជទាន នឹងនានាភរិយានោះ ឲ្យបានចំណែកទ្រាព្យពេញ៣ភាគ្យ

๏ មាត្រា១៧ បើភរិយាដែលសុំមព្រះរាជទាន បានទ័ទ្ទួលរាជ្ការ នានាភរិយាពុំបានទ័ទ្ទួលរាជ្ការ ឲ្យបានចំណែកទៅភរិយាដែលសុំមព្រះរាជទាន៣ភាគ្យ ឲ្យបានចំណែកទៅនានាភរិយាតែ ២/១ ភាគ្យ បើនានាភរិយាបានទ័ទ្ទួលរាជ្ការ ឯភរិយាដែលសុំមព្រះរាជទាន ពុំបានទទួលរាជ្ការ ឲ្យបានចំណែកទៅនានាភរិយា៣ភាគ្យ ឲ្យចំណែកទៅភរិយាដែលសុំមព្រះរាជទានតែ ២/១ ភាគ្យ ។៖๛

๏ មាត្រា១៨ បើអ្នកមានបន្តារសក្ខតិ៍ ដែលដល់នៅកាលមរណៈភាព្យ នោះមានទាសភរិយា កេិតកូន ប្រុស/ស្រ្សី នឹងម្ចាស

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ទ្រព្យនោះ ទោះកូននោះរសក្តីស្លាបក្តី កុំឲ្យយកខ្លួនទាសរ្សភរិយានោះ មកចូលក្នុងចំណែកភាគ្យទ្រព្យមរដកឡើយ ឲ្យលែងឲ្យវារួចខ្លួនវាជានាក់ជា បើទាសរ្សភរិយានោះបានទីទួលរាជ្ការ ឲ្យចំណែក១ភាគ្យ បើកាលប្តីយរស់នៅ កាលនឹងលស់ដោះសារមក មានពាក្យស័ញ្ញារ សំបុត្រស័ញ្ញារ ថាទុក្ខថ្លៃខ្លួនស្រីនោះជាខាន្ទស្លារក្រយាសំពោះ ថ្លៃផ្ទះថ្លៃភ័សភាំបន្ទារការនោះ ឲ្យបានចំណែកមរដកពាក់កន្តាលនានាភរិយា បើកាលប្តីយរស់នៅ លើកជាប្រថម្មភរិយា ឲ្យបានចំណែកទ្រព្យស្មើរនឹងនានាភរិយា បើកាលប្តីយនៅ'លើកជាអនុភរិយា ឲ្យបានចំណែកទ្រព្យថ្យពីនានាភរិយា១ភាគ្យ ហេតុទាសរ្សភរិយានោះ ជាទ្ទីសំឡេញពេញចិត្រប្តីយកាលរស់នៅ ៕ ៚

៙ មាត្រា១៩ បើទាសរ្សភរិយានោះ ពុំបានទទួលរាជ្ការស្វាមីះ ពុំមានស័ញ្ញារទុក្ខទ្រព្យនោះ ជាខាន្ទស្លារក្រយាសំពោះ ថ្លៃផ្ទះថ្លៃភ័សភាំបន្ទារការ ពុំបានលើកជា ប្រថម្ម/អនុ ភរិយា ពីភាក្សារថាត្រូវ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ឲ្យតែខ្លួនជាអ្នកជា ទោះបើកាលប្ដីយរស់នៅ បានឲ្យទ្រព្យរបស
អ្វីទៅទាស្យភរិយានោះ ស្មោះដោយប្ដីយចែគ្គណា គាប្បីឲ្យបានទៅ
ទាស្យភរិយានោះ នំណានឹងសើរើវាតយកវិញពុំបានឡើយ ៕ ០៩–

៙ មាត្រា២០ ឯប្រថម/អនុ ភរិយាក្ដី បើកាលប្ដីយរស់នៅ បានឲ្យ
ទ្រព្យរបស់អ្វីដេចខាត ទៅភរិយាណាបុន្មាន ដោយមានចិត្រស្នេហា
លុះឥតនឹងស្វាមីអនិច្ចកាំមទៅ ភរិយាណានឹងសើរើស្រដីយកទ្រព្យ
ដែលប្ដីយកាលរស់នៅឲ្យដេច់ទៅនោះ មកប៏ម្លលចែកជាថ្មីយក្រោយ
ប្ដីយស្លាប់ពុំបាន លោកថាជាភាព្លលាព្ភរបស់គេ ៕ៈ ០៩–

៙ សំម្ដែងលក្ខណៈចំណែកប្រពន្ធ សង្ខេបបុណ្ណេះ។ ពីនេះនឹង
សំម្ដែងចំណែកកូនតទៅ ៕ៈ ០៩–

៙ មាត្រា២១ ឯលក្ខណៈកូនដែល គាប្បីចែកចំណែកមរដក
នោះមាន៥ជុំពូក គឺបុត្រដែលកេិតនឹងភរិយាដែល ព្រះរាជទាន/សុំមជន្ដឹង ១
បុត្រដែលកេិតនឹង អនុ/នានា ភរិយា១ បុត្រដែលកេិតនឹងទាស្យភរិយា

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ម្ល បុត្រដើមដែលជាប់មកខាង ស្វាមី/ភរិយា ១ បុត្របុញ្ញាធម្មដែល
សុំមគេយកមកចិញ្ចឹមពីតូច១ ឯបុត្រទាំង៥ជំពូកនេះ គួរឲ្យ
ចែកចំណែកទ្រព្យមរដក នៃមាតាបីតាឲ្យដោយព្រះរាជក្រឹត្តិការ ដែល
ទ្រង់ព្រះរាជបញ្ញត្តិទុកនេះ ៕ះ ៚

◎ មាត្រា៧២ ឯបុត្រ ប្រុស/ស្រី ដែលកើតនឹងភរិយាដែល ព្រះរាជទាន/សុំមដន្តឹង
បើបានឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំប្ដី បិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែកលើកខ្មោចស្រោចផ្កឹង
សព្ទ មាតា/បិតា ឲ្យបានចំណែកដូច្នេះ
កូនបាន៣ភាគ បើបានធ្វើរាជការឲ្យបាន៤ភាគ
ចៅបង្កើតបាន២ភាគ បើបានធ្វើរាជការឲ្យបាន៣ភាគ
ចៅទួតបាន១ភាគ បើបានធ្វើរាជការឲ្យបាន២ភាគ
ចៅលួតបាន១ភាគ បើបានធ្វើរាជការឲ្យបាន១ភាគ

◎ មាត្រា៧៣ ឯបុត្រ ប្រុស/ស្រី ដែលកើតនឹង អនុ/នានា ភរិយានោះ បើបាន
ឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំប្ដី បិតមាតត្រឡប់ភ្នែកលើកខ្មោចស្រោចផ្កឹងសព្ទ

បណ្ណាល័យជាតិ
ថ្ងៃទី______ខែ______ឆ្នាំ______

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រំមមរដក់ -១៦-

មាតាបីតា នោះឲ្យបានចំណែកដូច្នេះ

បុត្របាន ២/១/២ ភាគ្យ បើបានធ្វើភាជ្ការឲ្យមាន ៣/១/២ ភាគ្យ

ចៅបង្កើតបាន ១/១/២ ភាគ្យ បើបានធ្វើភាជ្ការឲ្យបាន ២/១/២ ភាគ្យ

ចៅទួតបាន ១ ភាគ្យ បើបានធ្វើភាជ្ការឲ្យបាន ២ ភាគ្យ

ចៅលួតបាន ១ ភាគ្យ បើបានធ្វើភាជ្ការឲ្យបាន ១ ភាគ្យ

៙ មាត្រា២៨ ឯបុត្រ ប្រុស់/ស្រី្យ ដែលកើតនឹងទាស់ភរិយានោះ បើរ

បានឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ទីរ បិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែកលើកខ្មោចស្រោចផ្អឹង ៖

ឲ្យបានចំណែកមរដក់ ដោយ្យព្រះរាជក្រិត្តិការនេះ

កូនបាន២ភាគ្យ បើបានធ្វើភាជ្ការឲ្យបាន ៣ភាគ្យ

ចៅបង្កើតបាន ១/១/២ ភាគ្យ បើបានធ្វើភាជ្ការឲ្យបាន ២/១/២ ភាគ្យ

ចៅទួតបាន ១ ភាគ្យ បើបានធ្វើភាជ្ការឲ្យមាន ២ ភាគ្យ

ចៅលួតបាន ១ ភាគ្យ បើបានធ្វើភាជ្ការឲ្យបាន ១ ភាគ្យ

៙ បើនឹងចែកបុត្រដែលកើតនឹង ប្រថម/អនុ/ទាស្ស ភរិយា ឲ្យចែកដោយ្យព្រះរាជ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រុមមរដក់ -១៧-

ក្រិត្តិការនេះ អ្នកប្រាជ្ញគាប្បីចូលចិត្រ ទោះបុត្រទាំងនោះបុត្រឯណាពុំ
បានមក ឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ជីរបិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែក លើកខ្មោចស្រោចផ្អឹង
នោះ កុំឲ្យបានចំណែកមរដក់ឡើយ បើបានមករក្សារជុំម្ជីរ ពុំ
បានមកលើកខ្មោចស្រោចផ្អឹងក្តី បានតែលើកខ្មោចស្រោចផ្អឹង ពុំបាន
រ័ក្សារជុំម្ជីរក្តី ឲ្យសលចំណែកដោយព្រះរាជក្រិត្តិការ ៕ៈ ៚—

◎ មាត្រា២៨ ទោះបុត្របុញ្ញាធម្ម ដែលសុំមពីកាតសុក្ខកាតសក់
បង្កកឆ្អបក្តី សុំមពិអាយូស្ម៍ ១ខែ/១ខួប ក្តី សុំមពីអាយូស្ម៍ ២ខួប/៨ខួប ក្តី
សុំមពីអាយូស្ម៍ ៥/៦/៧ ខួបក្តី បើបានបីបាចរ័ក្សារជួយទំនុកបំរុង ហើ្យ
បានឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ជីរបិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែក លើកខ្មោចស្រោចផ្អឹង
ឲ្យបានចំណែកដូច្នេះ ។

កូនសុំមពីអាយូស្ម៍ ១ខែ/១ខួប បាន ១/ $^{១}/_{២}$ ភាគ្យ៍ បើបានធ្វើរាជ្ការឲ្យបាន២ភាគ្យ៍
កូនសុំមពីអាយូស្ម៍ ២/៨ ខួប បាន១ភាគ្យ៍ បើធ្វើរាជ្ការឲ្យបាន ១/ $^{១}/_{២}$ ភាគ្យ៍
កូនសុំមពីអាយូស្ម៍ ៥/៦/៧ ខួបបាន១ភាគ្យ៍ បើធ្វើរាជ្ការឲ្យបាន១ភាគ្យ៍

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

◎ មាត្រា៧៦ ទោះបុត្រកើតនឹង ប្រថម/អនុ/ទាស្ស ភរិយាក្ដី បុត្របុញ្ញាធម្មក្ដី ពុំបានឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ជីរបិតមាតត្រូឡប់ភ្នែក លើកខ្មោចស្រោចឆ្អឹងនិង បុត្រដែលសុំមមកចិញ្ចឹមពីអាយុស្ម័លខ្ចបឡើងទៅ នឹងបុត្រឯណាដែលបី តាមាត្តា................................ពុំរាបអាន នោះកុំឲ្យចំណែកទ្រាព្យ៍ មរដក់ឡើយ ៕ ๙ะ—

◎ មាត្រា៧៧ ទោះបុត្រកាលមាត្តាបីតាឈឺរ បានឲ្យថ្នាំមចាំមជុំម្ជីរ បិតមាតត្រូឡប់ភ្នែក ពុំបានលើកខ្មោចស្រោចឆ្អឹង ឲ្យបែងចំណែក បុត្រនោះជា........................ ឲ្យបានទៅតែ២ភាគ្យ៍ យក១ភាគ្យ៍ទៅឲ្យ ....ថែមដើមទៅលើបុត្រដែលទ្រាំមជុំម្ជីរលើកខ្មោច ៕ ๙ะ—

◎ មាត្រា៧៨ ទោះបុត្រណាពុំបានឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ជីរ តែបានមកធ្វើបុន្យ៍ លើកខ្មោចស្រោចឆ្អឹង ឲ្យបែងចំណែកបុត្រនោះជា២ភាគ្យ៍ ឲ្យបាន .... ១ភាគ្យ៍នោះមកវែ្បរាប្យថែមទៅលើចំណែកបុត្រ ដែលបានឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ជីរបិតមាតត្រូឡប់ភ្នែក ហើយបានលើកខ្មោច

ថតចម្លង
បណ្ណសារដ្ឋានជាតិ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ស្រោប៉ស្អឹងធ្វើបុន្យនោះឯង ៕៚ ០៙—

៙ មាត្រា២៩ ទោះបុត្រឯណា ដែលមាត្តាបីតា..........................
.... បុត្របុញ្ញាធម្មដែលសុំមគ្បៀចិញ្ចិម ពីអាយុស្ម៍ លខ្ចប
ឡើងទៅក្តី កាលមាតាបីតាឈឺរបានមកឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ងឺរ បិតមាត់
ត្រឡប់ភ្នែកលើកខ្មោចស្រោចស្អឹង លោកថាកូន....................ដឹង
គុណមាត្តាបីតា ឲ្យបានចំណែកទ្រាព្យ៍មរដក៉ពាក់កន្តាល កូនចៅដែល
.... បើពុំឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ងឺរបិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែក តែលបានមកលើក
ខ្មោចស្រោចស្អឹងធ្វើបុន្យ៍ នោះឲ្យបានចំណែកទ្រាព្យ១ភាគ្យ៍ ឲ្យ..........
កូនដែលមាតាបីតារាបអាន២ភាគ្យ៍ ហែតុបុត្រនោះពុំបាន.....បី
តាមាត្តា ដែលមានគុណឡើយ ៕៚ ០៙—

៙ មាត្រា៣០ ទោះបុត្រឯណាជាខ្ញុំរាជ្ការ ត្រាសប្រើទៅឆ្ងាយក្តី............
នឹងលោរបេញទៅពុំទាន់ក្តី បុត្រដែលបានបួស..............................
ដើធ្វើទុកតចរិយាវនាវនេចរទៅឆ្ងាយក្តី បុត្រដែលមាត្តាបីតា.............

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រមមរដក -២០-

ការប្រើឲ្យទៅស្រុកឆ្ងាយក្ដី នៅលំនៅឆ្ងាយក្ដី បើបុត្រនោះនឹងមកឲ្យថ្នាំមបាំមជុំម្ជីរបិតមាតាត្រឡប់ភ្នែក លើកខ្មោចស្រោចផ្កឹងពុំទាន់ ៖ ក៏ឲ្យបែកចំណែកទ្រព្យមរដក ឲ្យដោយព្រះរាជក្រឹត្តិការ ហេតុបុត្រនោះពុំបានកន្ដើយប្រងើ្យនឹងមាតាបិតាឡើយ ។ៈ ៚

លក្ខណៈកូនដើម

១ មាត្រា៣១ រីលក្ខណៈនឹងបែកទ្រព្យមរដក ជាចំណែកកូនដើមនិងកូនដែលកើតផងគ្នារ នោះកូនដែលកើតផងគ្នារ ឲ្យបានទ្រព្យ៥ភាគ្យ កូនដើមដែលជាប់មកខាង ស្វាមី/ភរិយា នោះឲ្យបានទ្រព្យតែ១ភាគ្យ បើកូនដែលកើតផងគ្នារតូចណាស្ដី កូនដើមបានធ្វើរាប្ដារក្ដី ឲ្យបានកូនដែលកើតផង៤ភាគ្យ ឲ្យបានកូនដើមដែលមកខាង ស្វាមី/ភរិយា ២ភាគ្យ បើកូនដើមនោះ ពុំបានឲ្យថ្នាំមបាំមជុំម្ជីរបិតមាតាត្រឡប់ភ្នែក លើកខ្មោចស្រោចផ្កឹង កុំឲ្យបានចំណែកឡើយ ។ ៚

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

⊚ មាត្រា៣២ បើកូនដើមនោះបានឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ជីរ បិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែក តែពុំបានលើកខ្មោចស្រោចដ្អឹង ឲ្យបែងចំណែកជាភាគ្យ៣ឲ្យបានតែ២ភាគ្យ ឯ១ភាគ្យនោះឲ្យថែមទៅលើចំណែកកូនដែលកើតផងគ្នារ បើកូនដើមនោះបានតែលើកខ្មោចស្រោចដ្អឹង តែពុំបានឲ្យថ្នាំមចាំមផុំម្ជីរ បិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែក នោះឲ្យបែងចំណែកជា២ភាគ្យ ឲ្យបានទៅតែ១ភាគ្យ ឯ១ភាគ្យនោះឲ្យថែមទៅលើរចំណែកកូនដែលកើតផងគ្នា ៕

⊚ មាត្រា៣៣ បើកូនដែលកើតផងគ្នារ មានផ្ទះសំបែងកន្លែងទីរកស៊ីចិញ្ចឹមជីវិតទីទៃ ឯកូនដើមនៅរកស៊ីបុកបន់ទុក្ខជាមួយនឹងមាតាបិតា នោះឲ្យបានចំណែកទ្វៅ កូនដែលកើតផងគ្នារ៤ភាគ្យ ឲ្យបានទៅកូនដើម១ភាគ្យ បើកូនដើមបានធ្វើភាផ្ការក្តី បានឲ្យថ្នាំមចាំមផុំម្ជីរ បិតមាតត្រឡប់ភ្នែក លើកខ្មោចស្រោចដ្អឹងក្តី នោះឲ្យបានទ្រព្យចំណែកទៅកូនដែលកើតផងគ្នា៤ភាគ្យ ឲ្យបានទៅកូនដើម២ភាគ្យ ៕ ៚

⊚ មាត្រា៣៤ ទោះកូនដើមមានផ្ទះសំបែង កន្លែងទីរកស៊ីចិញ្ចឹម

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ជីវិតទីទៀ ឯកូនដែលកើតផងគ្នារ ទៅស៊ីបុកបន់ទុក្ខជាម្បួនឹងបិតា មាត្តា កាលបីតាមាត្តាមានជុំម្ងឺរ បានរ័ក្សារជុំម្ងឺរផងគ្នារហើយធ្វើបុន្យ៍ផង នោះឲ្យបានចំណែកទៅកូនដើម១ភាគ្យ៍ ឲ្យបានទៅកូនកើតផងគ្នារ ៥ភាគ្យ៍ បើកូនដើមរ័ក្សារជុំម្ងឺរតែឯង ធ្វើបុន្យ៍ខ្មោចតែឯងក្តី ៖ បានធ្វើរាផ្ការសេចក្តី នោះឲ្យបានចំណែកទៅកូនដើម ១ភាគ្យ៍ ឲ្យបានចំណែកទៅកូនដែលកើតផងគ្នារ ៥ភាគ្យ៍ដូចដើម ៕ ៚

◎ មាត្រា៣៥ ឯកូនដើមនោះ បើបានឲ្យថ្នាំមចាំមជុំម្ងឺរបិតមាតត្រឡប់ភ្នែក តែពុំបានលើកខ្មោចស្រោចផ្អឹងក្តី បានតែជួយលើកខ្មោចស្រោចផ្អឹង ពុំបានឲ្យថ្នាំមចាំមជុំម្ងឺរក្តី នោះឲ្យចែករំលែកសល់ចំណែកដោយព្រះរាជក្រិត្តិការដើម្ប បើកូនដើមនោះពុំបានឲ្យថ្នាំមចាំមជុំម្ងឺរបិតមាតត្រឡប់ភ្នែក លើកខ្មោចស្រោចផ្អឹង នោះកុំឲ្យបានចំណែកទ្រព្យ៍មរដក់ឡើយ ៕៖ ៚

◎ មាត្រា៣៦ ទោះអ្នកដែលមរណៈភាព្យ៍ នោះមានតែកូនដើម្ប

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

កូនដែលកើតផងគ្នារគ្នាន នោះឲ្យបែងទ្រាព្យមរដក់ ៥ភាគ្យ ឲ្យបានទៅកូនដើម២ភាគ្យ ឲ្យបានទៅញាត្តិផៅសន្តានដែលបាននៅ នឹងបានតំពូជពុង្សផៅទៅនោះ ៣ភាគ្យ ៕ ៚

៙ មាត្រា៣៧ ទោះអ្នកមរណៈភាព្យនោះគ្មានកូន បង្កើត/ដើម គ្មានញាត្តិផៅសន្តាន មានតែកូនចិញ្ចឹមពីអាយុស្ម១ខួប ឡើងទៅដល់៧ខួបក្តី នោះឲ្យបែងទ្រាព្យបរដក់នោះជា៥ភាគ្យ ឲ្យបានកូនចិញ្ចឹមនោះ២ភាគ្យ ឯទ្រាព្យ៣ភាគ្យនោះ ឲ្យយកចូលជាព្រះឃ្លាំងលួង ៕ ៚

៙ មាត្រា៣៨ ទោះអ្នកដែលមរណៈភាព្យនោះ មានតែញាត្តិផៅវ នឹងកូនចិញ្ចឹមសុំមគេ្យ ពីអាយុស្ម៧ខួបឡើងទៅ ឲ្យបែងទ្រាព្យមរដក់នោះជា៥ភាគ្យ ឲ្យបានទៅកូនចិញ្ចឹមនោះ២ភាគ្យ ឲ្យបានទៅញាត្តិផៅ៣ភាគ្យ បើមានតែកូនចិញ្ចឹមពីអាយុស្ម៧ខួបឡើងទៅ នឹងកូនដែលកាត់បត្តិសែតបោល ហើ្យកូននោះបានវិលមករក្សាជាថ្មី្យ លើកខ្មោចស្រោចស្តឹង នោះឲ្យយកភាគ្យចំណែកញាត្តិចូលព្រះឃ្លាំង

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រមមរដក់ -២៨-

ល្បង ។៚ ០៖-

៙ មាត្រា៣៩ ទោះកូនបំពុំមក្តី ញាត្តិផ្ទៅក្តី ពុំបានឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ងីរលើកខ្មោចស្រោចដ្ដឹង អ្នកដែលមរណៈភាព្យនោះ ពុំគាប្បីឲ្យបានចំណែកមរដក់ឡើយ ឲ្យចៅក្រស្លឹងបែកមរដក់នោះជា៨ភាគ្យ ចា្យ១ភាគ្យជាចំណែកអ្នកដ៏ទៀងណា ដែលរ័ក្សារជុំម្ងីរយកខ្មោចទៅ កប់/ដុត ៦៨ភាគ្យឲ្យយកចូលព្រះឃ្លាំងល្បង ។៚ ០៖-

៙ មាត្រា៤០ ទោះកូនដើមក្តី កូនបង្កើតក្តី កូនបំពុំមក្តី ៖ ញាត្តិផៅក្តី អ្នកទាំងនោះគួរគាប្បីឲ្យបានចំណែក បើបានធ្វើរាជ្ការជាខ្ញុំមផែនដី ឲ្យថែមឲ្យ១ភាគ្យលើរចំណែកដើម បើបានមកឲ្យថ្នាំមទ្រាំបជុំម្ងីរ តែពុំបានលើកខ្មោចស្រោចដ្ឋឹងក្តី បានតែលើកខ្មោចស្រោចដ្ឋឹង ពុំបានឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ងីរក្តី ឲ្យសលចំណែកដោ្យព្រះរាជក្រិត្តិការ ។៚ ០៖-

ចំណែកញាតិ

ថតចម្លង
បណ្ណសារដ្ឋានជាតិ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

◎ ពីនេះនឹងសំម្តែងចំណែកញាតិតទៅ

◎ មាត្រា៨១ ទោះអ្នកមរណៈភាព្យនោះមានបងប្អូន បានរ័ក្សារជុំម្ញីរ លើកសព្ទ ឲ្យបែងចែកបងប្អូនចំណែកដូច្នេះ

បីតា/មាត្តា ផងគ្នារបាន៣ភាគ្យ បើធ្វើរាជ្ការបាន៨ភាគ្យ

បិតាជាម្ល្យ/មាតាទីទៃ្យ គ្នាបាន២ភាគ្យ បេិធ្វើរាជ្ការបាន៣ភាគ្យ

មាតាជាម្ល្យ/បិតាទីទៃ្យ គ្នាបាន ១/$^{១}/_{២}$ ភាគ្យ បើធ្វើរាជ្ការបាន២ភាគ្យ

◎ មាត្រា៨២ ទោះនឹងចែកទ្រាព្យមរដក់ដលជី ដូន/តារ នោះ បេិជីដូន/តា នៅសីបុកបន់ទុក្ខជាម្ល្យ បានរ័ក្សារជុំម្ញីរបន់ចុះសព្ទ ឲ្យបានចំណែកទ្រាព្យមរដក ១/$^{១}/_{២}$ ភាគ្យ បើធ្វើរាជ្ការជាអ្នកកុំនិតកុំនូវគិតគូវ ទុក្ខដាក់ ឲ្យបានចំណែក២ភាគ្យ ៕ះ ០៥—

◎ មាត្រា៨៣ បេិជី ដូន/តា នោះជាសាខារញាត្តិ បានរ័ក្សារជុំម្ញីរ បន់ចុះសព្ទ ឲ្យបានចំណែក១ភាគ្យ ជីដូន/តា បង្កើត បេិបានធ្វើរាជ្ការជាអ្នកកុំនិតកុំនូវថែរទាំមទុក្ខដាក្ខ ឲ្យបានចំណែក១ភាគ្យ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ឲ្យថ្យជាងជី ដូន/តារ បង្កើត១ភាគ្យ ។ៜ ៙-

◎ មាត្រា៨៤ ទោះអ្នកមរណៈភាព្យនោះ មានតែជី ដូន/តារ បង្កើត គ្មានជី ដូន/តា ក្មេក ឲ្យបែងទ្រាព្យជា៥ភាគ្យ ឲ្យ៣ភាគ្យឲ្យទៅជី ដូន/តារ បង្កើត យក២ភាគ្យជាល្វង បើជី ដូន/តារ បានទ័ទួលរាជ្ការ............ បាន៥ភាគ្យយកជាល្វង ។ ៙-

◎ មាត្រា៨៥ ទោះអ្នកមរណៈភាព្យមានតែជី ដូន/តារ ក្មេក គ្មាន ជី ដូន/តារ បង្កើត ឲ្យបែងទ្រាព្យនោះជា៥ភាគ្យ ឲ្យ២ភាគ្យទៅជី ដូន/តារ ក្មេក យក៣ភាគ្យជាល្វង បើជី ដូន/តា ក្មេក បានទ័ទួលរាជ្ការ ឲ្យបាន៣ភាគ្យ យក២ភាគ្យជាល្វង ។ ៙-

◎ មាត្រា៨៦ ទោះជី ដូន/តារ បង្កើតក្តី ជី ដូ/តារ ក្មេកក្តី .... ឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំមីរ ពុំបានលើកខ្មោចស្រោចផ្ទឹង ពុំបានឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំ មីរក្តី ឲ្យបែងសល់ចំណែកដោយព្រះអ័យ្យការ បើពុំបានឲ្យថ្នាំមទ្រាំម មីរ ពុំបានលើកខ្មោចស្រោចផ្ទឹង កុំឲ្យបានចំណែកបរដកឡើយ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ឲ្យយកចូលព្រះឃ្លាំងល្លង៨ភាគ្យ៍ ១ភាគ្យ៍ឲ្យបានជាទានអ្នកដែល
ស្លាប់ ៕ ៚

លក្ខណ៍ចំណែកទ្រាព្យញ្ញាត្តិ៍
ពីនេះនឹងសំម្តែងចំណែកញ្ញាត្តិ៍តទៅ

◎ មាត្រា៨៧ ទោះនឹងចែកបំណែកឲ្យបាន ធំម/មារ/មឹង បងប្អូនជីដូនម្ត្យ
ជីទួតម្ត្យ ដោយ្យព្រះរាជកុំណាដ្ឋដូច្នេះ។
ខ្ទួន ធំម/មារ/មឹង បន់ទុក្ខជាម្ត្យបាន២ភាគ្យ៍ បើបានធ្វើរាជ្ជការបាន ២/ ¹/₂ ភាគ្យ៍
ក្មួន ធំម/មារ/មឹង បន់ទុក្ខជាម្ត្យបាន ១/ ¹/₂ ភាគ្យ៍ បើធ្វើរាជ្ជការបាន ២ ភាគ្យ៍
ចៅ ធំម/មារ/មឹង បង្កើត់បនទុក្ខជាម្ត្យបាន១ភាគ្យ៍ បើធ្វើរាជ្ជការបាន ១/ ¹/₂ ភាគ្យ៍
ចៅ ធំម/មារ/មឹង ជីដូនម្ត្យបន់ទុកម្ត្យបាន១ភាគ្យ៍ បើធ្វើរាជ្ជការបាន១ភាគ្យ៍
បើអ្នកទាំងនោះពុំបានរក្សារជុំម្ជីរបនចុះសុក្ក កុំឲ្យបានចំណែកមរដក់
ឡើយ បើបានតែរក្សារជុំម្ជីរ ពុំបានបនចុះសព្តលើកសព្តក្តី ពុំបានឲ្យ
ថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ជីរក្តី ឲ្យសលចំណែកដោយ្យព្រះរាជក្រិត្តិការបំណែក........ផ្ទះ។

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

◎ មាត្រា៨៨ ទោះញាត្តិសន្តានទាំងនេះ មានខ្លួនខ្លះគ្មានខ្លួនខ្លះ ឲ្យយកចំណែកញាត្តិដែលគ្មានខ្លួន នោះមកបែងជា២ភាគ្យ យក ១ភាគ្យជាហ្លួង យក១ភាគ្យទៅវ្យែវ្យថែមលើចំណែកញាត្តិ ដែល មានខ្លួនដោយព្រះរាជក្រិត្តិការ ៕ៜ ០៩—

◎ ពីនេះនឹងសំម្តែងចំណែកកូនបានផ្ទះតទៅ

◎ មាត្រា៨៩ ទោះ បីតាមាត្តា/ជីដូនជីតា/ធំមាមិងបង តែងឲ្យ កូនចៅ/ក្មួយប្អូន ទៅមានប្តីហេ/ប្រពន្ធ មានផ្ទះសំបែងបែកស្ពានទៅនៅទីទៃ ហើយបានឲ្យទ្រព្យរបស់អ្វី បាន្តិចបន្តួចទៅ លុះ បីតាមាតា/ជីដូនជីតា/ធំមាមីងបង ដលនៅកាលមរណៈភាព្យ សល់រ៉ី របស់ទ្រព្យអ្វីជាមរដក់នៅមានច្រើន ពីភាក្សាដោយសត្យឃើញថា កូនចៅ/ក្មួយប្អូន លំនៅទីទៃនោះ បានមកឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំមឺ្វរលើកខ្មោចស្រោច ផ្អឹង ឲ្យចែកទ្រព្យមរដក់នោះពាក់កន្តាល កូនចៅ/ក្មួយប្អូន នៅលំនៅជាមួយ បើកាលឲ្យមាន ប្តីយ/ប្រពន្ធ បានឲ្យទ្រព្យទៅច្រើន ឯទ្រព្យដែលសល់នៅតិច ក្តី ពុំបានមកឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំមឺ្វរ លើកខ្មោចស្រោចផ្អឹងក្តី នោះកុំឲ្យ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រំមមរដក់ -២៩-

បែកឲ្យឡើយ បើបានតែមកឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្បីរ ពុំបានលើកខ្មោចស្រោច
ផ្អឹងក្តី បានតែមកលើកខ្មោចស្រោចផ្អឹងក្តី ពុំបានឲ្យថ្មាំមទ្រាំមជុំម្បីរក្តី
ទោះឲ្យបែងសល់ចំណែក ឲ្យដោ្យព្រះរាជក្រឹត្តិការ ៕ះ ០៥–

១ មាត្រា៥០ ទោះកូនចៅក្មួយប្អូនឯណា ដែលមាតាបីតាជីដូន/តា
បងតែងឲ្យមានស្វាមីហើ្យ តែនៅរកស៊ីចុកបន់ទុក្ខជាមួ្យនឹងមាតាបីតា
ជីដូនជីតា/ធំមាមីងបង ដូចដើមតែគ្មានកូន បើស្រីនោះដលនៅមរណៈភាព្យ
ទ្រព្យដើមដែលបិតាមាតា ជីដូន/តារ បងឲ្យទៅនោះ ឲ្យបានទៅ
បីតាមាតា/ជីដូនជីតា/ធំមាមីងបង វិញ ទ្រព្យដើមខាងប្រុស បើទ្រព្យឯណាដែលប្រុសយកទៅ
គ្រាន់តែប្រើរប្រាះ ឲ្យបានទៅប្រុស បើទ្រព្យឯណាដែលប្រុសជុំពាក់ ះ
ឲ្យទៅស្រីដោ្យក្តីចែត្តណានោះ ក៏បានទៅអានាព្យាបាលសីទាំងអស់ ជា
ផ្ទែក្ខារ..... ឯទ្រព្យសំបាចឲ្យចែកជា២ភាគ្យ ឲ្យបានទៅ.......
១ភាគ្យ ឲ្យបានទៅអានាព្យាបាលស្រី១ភាគ្យ បើមានកូនផងគ្នារហើ្យ
ទ្រព្យដើមដែលប្រុសពុំបានជុំពាក់ឲ្យស្រី ឲ្យចែកទីទៀ្យ...ឯទ្រព្យ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

សំបាច់នោះ បើប្រុសយកកូនទៅរ័ក្សា ឲ្យបានទៅប្រុស២ភាគ្យ ឲ្យបានទៅអានាព្យាបាលស្រី១ភាគ្យ បើប្រុសនោះចោលកូនទុក្ខនៅអានាបាលខាងស្រី ឲ្យបានទៅអានាព្យាបាលស្រីទាំងអស់ កុំឲ្យបានទៅប្រុសឡើយ ហែតុស្រីនៅលំនៅអានាព្យាបាលៗជាឥស្សរៈ ហើយនើយព្រួយចិញ្ចឹមកូន ។៖ ៙—

◎ មាត្រា៨១ ទោះបិតាមាត្តា ជីដូនជីតា/ធំមាមិងបង ជាអានាព្យាបាល..... .... ស្រីជាកូនឲ្យទៅមានប្ដីយ នៅលំនៅទីខ្សែនៅពុំទាន់មានកូន ហើយស្រីនោះអានិច្ចកាំម្មទៅ ទ្រាព្យដើមខាងស្រីឲ្យប្រគុលឲ្យអានាព្យាបាលខាងស្រីវិញ ឯទ្រាព្យសំបាច់ឲ្យបានប្រុសទាំងអស់ បើមានកូនផងគ្នា ហើយកូននោះនៅឯប្រុសចិញ្ចឹម ទ្រាព្យដើមក្ដី ទ្រាព្យសំបាច់ប្ដី ឲ្យបាននៅដៃប្រុសទាំងអស់ ហែតុប្រុសនឹងចិញ្ចឹមកូនតទៅ បើកូននោះស្លាប់ទៅទៀត ទ្រាព្យដើមខាងស្រីមានសល់នៅ ឲ្យបានទៅអានាព្យាបាលស្រីតែពាក់កន្ដាល ១ ឲ្យបានទៅប្រុសជាចំណែករ័ក្សា

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

បើក្មួននោះមកនៅឯអានាព្យាបាលស្រ៊ីនោះ ទ្រាព្យ៍ដើមខាងស្រីឲ្យបានមក
អានាព្យាបាលស្រីទាំងអស់ ទ្រាព្យ៍សំបាច់ឲ្យបានទៅអានាព្យាបាលស្រី១
ភាគ្យ៍ ទុក្ខនៅឲ្យប្រុស២ភាគ្យ៍ ៕ ០៚

⊙ មាត្រា៨២ ទោះបីតាមាត្តា ជីដូនជីតា/ធំ្វមាមីងបង បានរៀបចំទុក្ខ់ដាក់កូន
ចៅក្មួយប្អូនស្រីឲ្យមានប្ដី នៅលំនៅជាម្សគ្នានកូន ហើយប្រុសនោះកាល
នៅមរណៈភាព្យ៍ នោះទ្រាព្យ៍ដើមខាងស្រីដែលប្រុស យកមកត្រា.......
ប្រើរប្រាស ពុំបានជំពោះឲ្យស្រី ឲ្យបានទៅអានាព្យាបាលប្រុសពាក់កន្ដាល
.......ណាដែលប្រុសជុំពោះឲ្យស្រីដោយក្ដីថៃត្តណា នឹងទ្រាព្យ៍សំបាច់ឲ្យ
ទុក្ខ....ស្រីទាំងអស់ បើមានកូនផងគ្នាកូននោះរស់នៅ ឯប្រុសជាប្ដី
.... នោះទ្រាព្យ៍ដើមក្ដីទ្រាព្យ៍សំបាចក្ដី ឲ្យទុកនៅខ្លួនស្រី ......
ទាំងអស់ បើត្រូវបានជាមរដក់ ក៏ឲ្យចែកដោយព្រះរាជក្រិត្តការ ៕ ០៚

⊙ មាត្រា៨៣ ទោះស្រីឯណាអានាព្យាបាល ពុំបានរៀបចំមង្ឃ៉ំមង្គ៉ុ
តាមបែបប្រកប័ឲ្យមានប្ដីសី ស្រីនោះស្មាកចិត្រទៅនៅនឹងប្រុស ៕

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រំមមរដក់ -៣២-

.... ទោះប្រុស់មានបុន្យ៍មានអំណាច កុំហែងយកទៅធ្វើជាប្រពន្ធ់ក្តី កាលស្រីនោះទៅបានជាប់ទ្រាព្យ៏របស់អ៊្ស្យទៅផង ស្រីនោះគ្មានកូនហេិរអានិច្ចកាម្មទៅ នោះទ្រាព្យ៍ដែលស្រីយកជាប់ទៅផងនោះ គាប្បីឲ្យបានមកអានាព្យាបាលស្រី បើស្រីនោះមានកូន១ ក៏ទៅឯខ្លួនប្រុសជាប្ដីនោះ ទ្រាព្យ៍ដើមដែលស្រីយកជាប់ទៅ ក៏គាប្បីឲ្យបានទៅប្រុសដ្បិតប្រុស់ជាឥស្សរៈ បេិកូននោះស្លាប់ទៅទៀត ទ្រាព្យ៍ដើមនោះមានសល់នៅបុន្នាន ក៏ឲ្យបានមកអានាព្យាបាលស្រី បេិទ្រាព្យ៍នោះប្រុសចាប្រ៍លាប្រអស់ទ្បៅ ក៏ជាឥតភាព្យ៍អានាព្យាបាលស្រី ។៖ ៚

⊚ មាត្រា៥៨ ឯលក្ខ័ណៈបងប្អូនកូនចៅក្សួយ ដែលគាប្បីបានទ្រាព្យ៍មរដកនោះ បើទៅនៅឆ្ងាយឥតធូរៈដោយកិចរាជ្ការស្តេច នឹងជាបីតាមាត្តាមានជុំម្ងឺរឈឺរ ខ្លួនមានធូរៈនឹងមកពុំរួច ពុំបានឲ្យមនុស្ស៍ម្នាតាងខ្លួនមក ឲ្យថ្នាំមចាំមជុំម្ងឺរបិតមាត់ត្រទ្បប់ភ្នែក លេិកខ្មោចស្រោបផ្ទឹង នោះពុំគាប្បីឲ្យមានចំណែកទ្រាព្យ៍មរដកទ្បើយ បើខ្លួនពុំបាន

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

មក បានចាត់មុស្សម្នារឲ្យមកតាងខ្លួនក្តី ធ្វរៈដោយកិចរាជ្ជការត្រាសប្រើ
ជាមកពុំបានក្តី អ្នកជុំម្ជីរនៅឆ្ងាយនិងទៅពុំទាន់ក្តី ពីភាក្សាដោយស័ត្យ
ឲ្យបានចំណែកទ្រព្យដោយព្រះរាជក្រិត្តិការ ។ ៙–

១ មាត្រា៨៥ ទោះអ្នកផង........សារញ្ញាត្តិសាលោហិត នឹងសាខា
ញ្ញាត្តិមកធ្វើជាខ្ញុំក្តី ជុំពាក់ខ្ចីយចង្ការក្តី បើម្ចាស់ ទ្រព្យ/បំណុល នោះមាន
កាលកាម្មមរណៈ ឯញ្ញាតិដែលជុំពាក់នោះ បានឲ្យថ្នាំមទ្រាំមជុំម្ជីរ
ឈឺរឆ្អាល កាលម្ចាស់ ទ្រព្យ/បំណុលរស់នៅ ...
ម្ចាស់ ទ្រព្យ/បំណុល ....បិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែក ធ្វើបុន្យ..........
......ឡើងដុតដារតាមទំនៀមប្រវេណី នោះឲ្យចៅក្រសួងគិតទ្រព្យ
ដែលញ្ញាតិជុំពាក់នោះ បើថ្លៃ ខ្លួន/ជុំពាក់ ធ្លួនល្មមនឹងចំណែកមរដក់
...........ថ្លៃ ជុំពាក់/ខ្លួន ពុំបានឲ្យរួចគ្នារជាស្រឡាស់ បើថ្លៃ ខ្លួន/ជុំពាក់ក្តី
ច្រើនលើសចំណែកបុន្មាន ឲ្យទារយកតែដែលលើសនោះ មកចែក
ឲ្យកូនចៅផ្ទៅសន្តានដ៏ទៃ បើថ្លៃជុំពាក់ថ្លៃខ្លួននោះតិចណាស់ ក៏ឲ្យ

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ថៃមចំណែកមរដកឲ្យគ្រុប្ក ដោយព្រះរាជក្រិត្តិការ បើញាត្តិ.......
ជាកូនបំណុលនោះ ពុំបានឲ្យថ្នាំមចាំមជុំម្ជីរបិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែក
លើកខ្មោចស្រោចដ្អឹងទ្មេ កុំឲ្យគិតឲ្យជា ចំណែកមរដកឡើយ ៕
◎ មាត្រា៥៦ ទោះញាត្តិ៍ជាកូនបំណុលជាខ្ញុំនោះ បានតែ....ម្ជីរឈឺ
ឆ្អួលកាលគ្រាវ៍ក្រវ៍ពីបាក ទៅទាពូជាប់ចំណោមច្នោរច្នោមប្លន់
មានអាសនទូកលិចសំពៅធ្លាប្យ ក្រពើរនឹងគោះពុសនឹងហិង្សា ខ្លានិង
ខាំមគ្បេ៍ចាំមនឹងពិឃាត ស័ត ចត្តុ/ទ្វេ បាទនឹងប្របមាទពាំធ្វា ហើយញាត្តិ៍
ជាកូនបំណុលជាខ្ញុំនោះ មុតធ្លុះការពាររួបជីវិត្រក្ខី ប្រើទៅរាជ្ការ
ទាព្វតាងខ្លួនក្តី ប្រការម្តេចដែលត្រូវជាការអាយូស្ម័ខ្លួន នឹងប្របពន្ធកូន
រួបនឹងឲ្យទៅស្លាប់ ទៅត្រូវទុក្ខទោសតាងខ្លួន ហើយទៅ.....ធ្វើ........
ហៅញាត្តិ៍មានឧបក្ការៈ បើញាត្តិ៍នោះពុំបានមកទាន់ ឲ្យថ្នាំមប្ចាំម
ជុំម្ជីរបិតមាត់ត្រឡបភ្នែក លើកខ្មោចស្រោចដ្អឹង ក៏គាប្បីឲ្យបាន
ចំណែកទ្រាព្យ៍មរដកពេញ ដោយព្រះរាជក្រិត្តិការ បើញាត្តិ៍គ្មានចិត្ត

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

.... ទោះមកបានតែឲ្យថ្នាំមច្នាំមជុំម្ជីរបិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែក ពុំបានលើកខ្មោចស្រោចផ្អឹងក្តី ពុំបានលើកខ្មោចស្រោចផ្អឹង បានតែឲ្យថ្នាំមច្នាំមជុំម្ជីរបិតមាត់ត្រឡប់ភ្នែកក្តី នោះឲ្យសល់ចំណែកដោយព្រះរាជក្រិត្តិការ ៕ះ ០៩—

៙ មាត្រា៥៧ ទោះម្ចាស់ជីវិតត្រលើថ្បូង ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស់ ព្រះរាជទានសព្វទ្រព្យទាំងពួង នឹងខ្ញុំ ប្រុស/ស្រី គោណក្របីហ៍ដំរីសេះជាវង្វាន អ្នកឯណា តបបំណោចបំណានក្នុងរាជ្ជាវនោះ ....មាន កូនចៅផៅបុន្នាន ហ៊ើយជបនឹងអ្នកដែលទទួលព្រះរាជទាន អានិច្ចកាម្ម សព្វទ្រព្យនោះ ក្រៅពី.......ពុំត្រូវយកជាល្បង ក៏ឲ្យបានទៅប្រពន្ធ័កូនចៅ ផៅសន្តាន អ្នកដែលស្លាប់នោះតាមភាគ្យ ដោយព្រះរាជក្រិត្តិការ កុំឲ្យ យកចូលជាព្រះឃ្លាំងល្បងវិញឡើយ ហៃតុទ្រាព្យ៍នោះទ្រង់.........ព្រះរាជ ទាន ដោយមានមេត្តារជាព្រះរាជកុសល់ផលប្រយោជន៍ត៏ទៅ ៕ ០៩—

៙ មាត្រា៥៨ ទោះទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស់ ព្រះរាជទានស្រីខាងក្នុង ៕

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ឲ្យទៅ'ជាភរិយាអ្នកឯណា យូរទៅស្រីនោះដល់នៅ'មរណៈភាព្យ៍ លោកថាជាស្រីទ្រង់ព្រះរាជទាន ឲ្យបែងទ្រព្យ៍សំបាចនោះជា៣ភាគ្យ៍ ១ភាគ្យ៍យកចូលព្រះឃ្លាំងលួង ១ភាគ្យ៍ឲ្យទៅ'មាត្តាបីតាញោត្តិការ ខាងស្រី ១ភាគ្យ៍ឲ្យទុក្ខឲ្យប្តីយ ឯទ្រព្យ៍ដើមរ៍បស់ស្រី បើស្រីនៅ នឹងប្តីយនៅ'ផ្ទះមាត្តាបីតា ជីដូនជីតាធ្មំមារមីងបងក្តី ស្រីទៅនៅ'លំនៅ ប្តីយក្តី រ៍បស់ជាព្រះរាជទានក្តី រ៍បស់ពុំបានជាព្រះរាជទានក្តី ស្រីនោះ មានកូន ៗ នៅនឹងអានាព្យាបាលស្រីក្តី កូននៅ'ឯប្រុសជាអាពុកក្តី កូនស្លាប់ទៅ'ជាក្រ្យេក្តី ឲ្យពីភាគ្យាត្រាសេចក្តី តាមព្រះរាជក្រិត្តិ ការដើម ។ ៧៩–

◎ មាត្រា៥៩ ទោះអ្នក មាន/គ្មាន បន្តារស័ក្ខតិ៍ក្តី មានភរិយាដែល ប្រោសព្រះរាជទាន ហើ្យភរិយាដលទៅកាលភ៌រិយាមរណៈ........... ឲ្យចែកទ្រព្យ៍មរដកដោ្យព្រះរាជក្រិត្តិការ បើជា ប្រថម្ម/អានុ ភរិយាទ្វេ តែស្រីនោះមានទ្រព្យ៍ជាដើមទុន យកមកនៅ'រកស៊ីជាមួ្យនឹងប្តីយ

បណ្ណសារដ្ឋានជាតិ
ថ្ងៃទី______ ខែ______ ឆ្នាំ______

Document École française d'Extrême-Orient - Fonds d'Édition des Manuscrits du Cambodge (EFEO-FEMC)

ក្រុំមមរដក់ -៤៣-

គឺមរដកព្រះសំឃ៉ិសំមណៈទាំងពួង ឲ្យមាន ៣/៤ នាក្ខ់ដឹងពួឃើញជាកុំនាប់ មរដកព្រាហ្ម ៤/៥ នាក្ខ់ដឹងពួឃើញជាកុំនាប់ មរដកអ្នកមានបន្តារស័ក្ខុត្តិ ១/៦ ពាន់ ឲ្យមានមុន្ត្រីយ ៩/១០ នាក្ខ់ដឹងពួឃើញជាកុំនាប់ មរដក់អ្នកមានបន្តារស័ក្ខតិ ៥/១ ពាន់ ឲ្យមានមុន្ត្រីយ ៧/៨ នាក្ខ់ដឹងពួឃើញជាកុំនាប់ មរដក់សែស្ទីគហ័ប្បដី វានិចនឹងរាស្ត៍ ឲ្យមានរាស្ត៍បាសប្រជា ៤/៥ នាក្ខ់ ដឹងពួឃើញជាកុំនាប់ លោកទុក្ខជាដេច់ខាត ខាងណានឹងសើរើថាប្រការម្តេចពុំបានឡើយ ៕ៈ ៙

◎ សំម្តែងលក្ខ័ណៈមរដក បាន៧០មាត្រាសង្ខេប ៕ៈ